https://hameenkyro.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kunnanhallitus/Kokous_2112026/Turkimusojan_luonnonsuojelualueen_suojel(26891)

Kunnanhallitus, kokous 2.11.2026
Pöytäkirja on tarkastettu

§ 210 Turkimusojan luonnonsuojelualueen suojelupäätöksen hakeminen
HMKDno-2025-90
Aikaisempi käsittely
Kunnanhallitus, 12.5.2025

Valmistelija
Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja, ritva.asula-myllynen@hameenkyro.fi
Kuvaus
Sisä-Suomen elinvoimakeskus on tehnyt kunnalle esityksen luonnonsuojelualueen perustamisesta 28.7.2026 siten, että se sisältää tarjouksen maksettavasta korvauksesta ja rauhoitusmääräykset. Esitys on voimassa 31.12.2026 asti. Alue sijaitsee Turkimusojan varrella ja pinta-ala on 5,2 hehtaaria.
Tarjous kahden kiinteistön alueen rauhoittamiseksi yksityismaan suojelualueeksi on 17 500 euroa ja korvaus perustuu puuston arvoon ja on ns. osittaiskorvaus luonnonsuojelulain 11 § mukaisesti ja on noin 30 % lasketusta hakkuuarvosta. Korvaus maksetaan EU-rahoitteisen LIFE Revives -hankkeen suojavyöhykekorvausrahasta. Maapohjan omistus säilyy kunnalla.
Elinvoimakeskus on laatinut perustettavalle luonnonsuojelualuekokonaisuudelle seuraavat rauhoitusmääräykset, jotka ovat tärkeitä myös sen vuoksi, että alue sijaitsee kaava-alueella:

I Yleiset rajoitukset
Koko alueella on kielletty:
- Metsänhakkuu, lahopuiden poistaminen sekä muu kasvien ja kasvinosien ottaminen sekä vahingoittaminen, marjoja ja sieniä lukuun ottamatta.
- Ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen sekä kaikenlainen muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja sen ainesten ottaminen.
- Selkärankaisten eläimien tappaminen, pyydystäminen, häiritseminen ja pesien vahingoittaminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen keräämistarkoituksessa.
- Rakennusten, laitteiden, teiden ja polkujen rakentaminen.
- Liikkuminen moottoriajoneuvoilla.
- Maastokilpailut ja harjoitukset, mukaan lukien myös kaikki järjestetty luonteeltaan yksityinen toiminta ja tapahtumat, jotka saattaat aiheuttaa maaston kulumista.
- Leiriytyminen ja avotulenteko.
- Samoin kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti kasvillisuuden ja eläimistön säilymiseen.
-

II Sallitut toimenpiteet
Edellä olevien määräysten estämättä sallitaan:
- Haitallisten vieraslajien poistaminen luonnonsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla.
- Alueeseen rajautuvien asuinkiinteistöjen, teiden ja muiden rakenteiden käyttöä ja kunnossapitoa haittaavien tai niiden turvallisuutta vaarantavien puiden kaataminen alueelle lahopuuksi.
- Alueen polkureitistön kehittäminen ja kunnossapito luonnonsuojeluviranomaisen hyväksymän erillissuunnitelman mukaan tai olemassa olevien polkujen puitteissa.
- Ennallistamis- ja hoitotoimet maanomistajan ja luonnonsuojeluviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaan. Alueella saa ajaa moottoriajoneuvolla ko. töissä.
- Huoltaa, kunnossapitää ja uusia alueella kulkeva kunnallistekniikka. Rakenteiden saneeraus ja mahdollinen siirto on mahdollista luonnonsuojeluviranomaisen hyväksymän erillissuunnitelman mukaisesti.
- Poistaa uomasta padotusongelmia aiheuttavia kaatuneita puita tai muuta materiaalia luonnonarvoja vaarantamatta.
- Käyttää moottoriajoneuvoa edellä mainituissa kunnossapito-, kunnostus-, ennallistamis- ja hoitotöissä.
-

III Poikkeuslupa

Edellä olevista määräyksistä saadaan poiketa luonnonsuojelulain 54 §:n mukaisesti; luonnonsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeen valvontaviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto, joka myöntää poikkeamisluvat ja jolle tulee ilmoittaa esimerkiksi alueella tapahtuvista myrskytuhoista. Kunta voi tehdä alueella tarvittavia infran hoitotoimia, sillä alueella sijaitsee sekä kunnan että Kyröskosken Vesi Oy:n vesi-infraa. Myös esimerkiksi tuulenkaadot voi tarvittaessa siirtää poluilta turvallisuussyistä, mutta ei poistaa alueelta, vaan jättää lahopuuksi. Kunnalla ei ole kyseiselle alueelle vireillä tai tarvetta kaavallisiin muutostarpeisiin ja alueella on voimassa toimenpidekielto. Mikäli kaavamuutoksia tulisi, alueelle tulisi suojelumerkintä. Alue on asemakaavassa kaavoitettu puistoalueeksi ja suojelualueen perustaminen edistää kaavan toteutumista ja alueen arvojen säilyttämistä luonnontilaisena. Seurakunta on tehnyt alueellaan oman maansa suhteen jo myönteisen luonnonsuojelupäätöksen.
Hämeenkyrön ympäristölautakunta päätti 18.5.2021 § 26, että jokihelmisimpukka eli raakku on Hämeenkyrön kunnan nimikkonilviäinen. Hämeenkyrön kunnanvaltuusto hyväksyi kunnan ilmasto-ohjelman 16.12.2024 ja sen yhtenä tavoitteena on suojella erityisesti uhanalaisen jokihelmisimpukan eli raakun esiintymisalueita suojelemalla niiden elinoloja ja perustamalla niille elinympäristöjä. Toimenpiteeksi on asetettu muun muassa uusien suojelualueiden perustaminen. Suojelualueen perustaminen konkretisoi näitä päätöksiä.
Lisäksi suojelualue tukee Hämeenkyrön tavoitetta vahvistaa luonnon merkitystä kunnan identiteetissä, vetovoimassa ja kuntakuvassa ja on konkreettinen päätös luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Kuntakeskuksen yhteyteen perustettava Raakkumetsä turvaa paitsi arvokasta metsäluontoa ja Turkimusojan erittäin uhanalaista raakkukantaa niin myös tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen, luontoliikuntaan ja ympäristökasvatukseen.
Mikäli kunta hyväksyy esitetyn korvauksen ja edellä luetellut rauhoitusmääräykset, Sisä-Suomen elinvoimakeskus tekee suojelualueen perustamispäätöksen. Korvaus maksetaan raakkuhankkeen EU-varoista, kun perustamispäätös on tullut lainvoimaiseksi. Ehdotus suojelualueen nimeksi on Keskuspuiston raakkumetsä.
Päätösehdotus
Esittelijä
? Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja, johanna.rannanjarvi@hameenkyro.fi

Hallitus
- hyväksyy Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen esityksen luonnonsuojelualueen perustamisesta kiinteistöille 108-411-10-22 Keskuspuisto ja 108-408-7-66 Puronvarsi
- nimeää suojelualueen Keskuspuiston raakkumetsäksi.

Päätös
Hyväksyttiin.
Tiedoksi
Sisä-Suomen elinvoimakeskus/Jouko Potila, elinympäristöjohtaja Asula-Myllynen, kaavasuunnittelija Niilo-Rämä, vs. ympäristötarkastaja Maarit Jokinen/Sastamalan kaupunki

Muutoksenhaku
Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Oikaisuvaatimusoikeus
Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:
- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen
Oikaisuvaatimusaika
Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimus on toimitettava Hämeenkyrön kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä, kello 15.00 mennessä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö
Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.
Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.
Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
Oikaisuvaatimusviranomainen
Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Hämeenkyrön kunnan kunnanhallitus.
Postiosoite: Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hameenkyro.fi
Puhelinnumero: 03 - 565 23000
Pöytäkirja
Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hämeenkyrön kunnan kirjaamosta kirjaamon aukioloaikana ma-pe klo 9.00 - 15.00.
Hämeenkyrön kunta
Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö
kirjaamo@hameenkyro.fi
Puhelin: (03) 565 23000